

**ROZSUDOK
V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY**

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Jozefa Štefanka a členiek senátu JUDr. Ivany Izakovičovej a JUDr. Anny Petruľákovej v právnej veci žalobcu: **JUDr. I., B.**, správkyňa konkurznej podstaty úpadcu S., N., IČO: X., proti žalovanému: **O., Š.**, IČO: X., o zaplatenie 5 410 686 Sk s prísl., na odvolanie žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave zo dňa 16. januára 2006 č.k. 68 Cb 86/97-98, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave zo dňa 16. januára 2006 č.k. 68 Cb 86/97-98 **m e n í** tak, že žalobu žalobcu **z a m i e t a**.

Žalobca je povinný zaplatiť žalovanému náhradu trov konania v sume 420 680 Sk do troch dní.

O d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa uložil povinnosť žalovanému zaplatiť žalobcovi 5 410 686 Sk s 18 % úrokom z omeškania od 31.12.1999 do zaplatenia, náhradu trov konania 210 340 Sk titulom zaplateného súdneho poplatku a 47 300 Sk titulom náhrady trov právneho zastúpenia.

V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že úpadca sa domáhal žalobou zo dňa 27.11.1997 určenia, že záručná listina zo dňa 11.2.1994, uzatvorená medzi I. a spoločnosťou V. bola platne uzatvorená a domáhal sa náhrady škody vo výške 5 258 569,98 Sk s príslušenstvom. Po zmene návrhu pripustenej súdom prvého stupňa sa domáhal žalobca zaplatenia 5 410 686 Sk s 18 %

úrokom z omeškania od 31.12.1999 do zaplataenia. Súd prvého stupňa ďalej uviedol, že v konaní nebolo sporné uzatvorenie úverovej zmluvy č. 49 v znení dodatku č. 1, 2 medzi S. a spoločnosťou J. na poskytnutý úver vo výške 10 000 000 Sk. Úverová zmluva bola zabezpečená záručnou listinou zo dňa 10.12.1993 v spojení s dodatkom č. 1 zo dňa 12.1.1995. Z obsahu listín súd prvého stupňa zistil, že spoločnosť V. Nové Zámky preberá finančné ručenie do výšky 12 mil. Sk. Žalovaný sa zaručil, že v prípade nedostatku finančných prostriedkov umožní žalobcovi inkaso na bežnom účte ručiteľa aj na úkor vykázania debetu na tomto účte. Žalovaný sa zaviazal v prípade porušenia splátkového plánu úveru č. 49 vykonať prednostné inkaso nesplatenj čiastky úveru z bežného účtu ručiteľa. Žalobca požiadal o realizáciu bankového inkasa z bežného účtu ručiteľa, nakoľko dlžník J. neplnil svoje záväzky z úverovej zmluvy. Žalovaný oznámil listom zo dňa 16.6.1997, že inkaso z účtu spoločnosti V.. nezrealizuje, nakoľko neviduje žiadnu bankovú záruku a spoločnosť V.. neposkytla súhlas na inkaso prostriedkov. Ďalej súd prvého stupňa uviedol, že písomným vyhlásením žalovaného zo dňa 12.1.1995 v prospech žalobcu sa žalovaný zaviazal vykonať prednostné inkaso nesplatenj čiastky úveru z bežného účtu ručiteľa do debetného zostatku. Týmto vyhlásením vznikol žalovanému záväzok, ktorý bol povinný na výzvu splniť za predpokladu, že záväzok nebol splnený dlžníkom, spoločnosťou J. Dlžník svoje záväzky z úverovej zmluvy nesplnil, záväzok nesplnil ručiteľ spoločnosť V. preto žalovanému vznikla povinnosť splniť záväzok vyplývajúci z písomného vyhlásenia zo dňa 12.1.1995, obsiahnutom v dodatku č. 1 k záručnej listine.

O náhrade trov konania rozhodol v zmysle ust. § 142 ods. 1 O.s.p. tak, že v konaní úspešnému žalobcovi priznal náhradu trov konania za zaplatený súdny poplatok za návrh a trov právneho zastúpenia za dva úkony právnej pomoci podľa vyhl.č. 655/2004 Z.z.

Proti tomuto rozsudku sa včas odvolal žalovaný, navrhol rozsudok súdu prvého stupňa zmeniť a návrh žalobcu v celom rozsahu zamietnuť. Uviedol, že súd prvého stupňa nesprávne právne posúdil vzťahy medzi žalobcom a žalovaným. Text na druhej strane záručnej listiny a v dodatku č. 1 nemajú charakter jednostranného vyhlásenia žalovaného v prospech žalobcu. Ide o zmluvu uzatvorenú medzi žalovaným a spoločnosťou V. pričom žalobca nie je účastníkom tejto zmluvy. Preto v danej veci chýba základný predpoklad pre vznik zodpovednosti za škodu a to protiprávne konanie žalovaného. Poukázal v odvolaní na to, že aj v prípade zistenia zodpovednosti žalovaného titulom náhrady škody žalobca nevykonal žiadne opatrenie na odvrátenie alebo zmiernenie škody, pretože nikdy nepodal návrh na zaplataenie pohľadávky zo zmluvy o úvere a z ručiteľskej listiny. Odvolateľ sa preto domnieva, že aj toto konanie žalobcu má za následok zánik zodpovednosti žalovaného nahradiť žalobcovi škodu.

Žalobca navrhol rozsudok súdu prvého stupňa potvrdiť. Poukázal na to, že odvolací súd v zrušujúcom uznesení bez spochybnenia skutkového a právneho základu vytkol súdu prvého stupňa skutočnosť, že nie je z rozhodnutia jasné pod aké ustanovenie hmotného práva prvostupňový súd subsumoval zistený skutkový stav a jeho úvahy pri posudzovaní právneho vzťahu. Súd prvého stupňa zistil dostatočne skutkový stav a o veci správne rozhodol.

Odvolací súd rozsudkom zo dňa 7.2.2007 č.k. 2 Obo 54/06-121 rozsudok súdu prvého stupňa zmenil tak, že návrh žalobcu zamietol. Na dovolanie podané žalobcom dovolací súd rozsudok odvolacieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že odvolací súd sa dopustil procesného pochybenia, keď pojednával v neprítomnosti žalobcu, ktorý žiadal odročiť pojednávanie zo zdravotných dôvodov.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací / § 10 ods. 2 O.s.p./ prejednal vec podľa ust. § 212 ods. 1 O.s.p. v celom rozsahu a po prejednaní odvolania na pojednávaní podľa § 214 ods. 1 O.s.p. dospel k záveru, že odvolanie žalovaného je dôvodné.

Podľa ust. § 303 Obchod. zák. kto veriteľovi písomne vyhlási, že ho uspokojí, ak dlžník voči nemu nespĺnil určitý záväzok, stáva sa dlžníkovým ručiteľom.

Podľa ust. § 313 Obchod. zák. banková záruka vzniká písomným vyhlásením banky v záručnej listine, že uspokojí veriteľa do výšky určitej peňažnej sumy podľa obsahu záručnej listiny, ak určitá tretia osoba (dlžník) nespĺní určitý záväzok alebo sa splnia iné podmienky určené v záručnej listine.

Podľa ust. § 373 Obchod. zák. kto poruší svoju povinnosť zo záväzkového vzťahu, je povinný nahradiť škodu tým spôsobenú druhej strane, ibaže preukáže, že porušenie povinností bolo spôsobené okolnosťami vylučujúcimi zodpovednosť.

Žalobca uplatnil návrhom zo dňa 27.11.1997 vyslovenie platnosti záručnej listiny zo dňa 11.2.1994 a náhradu škody 5 258 569,98 Sk s príslušenstvom spôsobenú porušením právnej povinnosti.

Právna úprava inštitútu bankovej záruky má vo vzťahu k úprave ručenia povahu osobitnej úpravy. Ide o zabezpečovací prostriedok, ktorý je výlučne upravený v Obchodnom zákonníku. V zmysle § 313 Obchodného zákonníka, ktorý má kogentný charakter, banková záruka vzniká písomným vyhlásením banky v záručnej listine, že uspokojí veriteľa do výšky určitej peňažnej sumy podľa obsahu záručnej listiny, ak určitá tretia osoba (dlžník) nespĺní určitý záväzok alebo sa splnia iné podmienky určené v záručnej listine. Ide o jednostranné písomné vyhlásenie banky voči veriteľovi vo forme záručnej listiny, pre vystavenie ktorej nie je potrebný súhlas ani veriteľa, ani dlžníka. V rámci bankovej záruky vzniká vzťah medzi dlžníkom (v praxi označovaný aj ako príkazca) a bankou, ktorý je upravený ustanoveniami o mandátnej zmluve

a vzťah medzi bankou a veriteľom. Vzájomné práva a povinnosti uvedených zmluvných strán sú upravené v záručnej listine, prostredníctvom ktorej banka poskytuje bankovú záruku. Náležitosti a obsah záručnej listiny sa odvíjajú od horeuvedenej mandátnej zmluvy. Záručná listina je jednostranné písomné vyhlásenie banky ohľadne plnenia, ktoré poskytne veriteľovi, a to spravidla na prvú výzvu a bez námietok. Náležitosti a obsah záručnej listiny tvorí úvodné ustanovenie (preambula), kde sa spravidla uvádza určenie banky, ktorá bankovú záruku poskytuje, určenie osoby, za ktorú sa poskytuje banková záruka, určenie osoby, v prospech koho sa banková záruka vydáva (tzn. príjemca, resp. beneficiant), uvedenie kontraktu, z ktorého je záväzok zabezpečený bankovou zárukou, záručné prehlásenie banky. Tu sa spravidla uvádza, že banka preberá na seba záväzok voči príjemcovi, že na jeho prvú písomnú výzvu zaplatí v jeho prospech určitú peňažnú čiastku (výška bankovej záruky), a to bez námietok. Uvádza sa tu aj, či sa pri bankovej záruke uplatňuje princíp akcesority a subsidiarity. Je možné plnenie banky v záručnej listine podmieniť aj predložením určitých dokumentov zo strany veriteľa, resp. splnením iných podmienok. V tejto časti sa ďalej uvádza výška bankovej záruky a prehlásenie, či sa záväzok banky v dôsledku plnenia z bankovej záruky znižuje alebo nie. Nakoniec záverečné ustanovenia, v ktorej časti je zvyčajne uvedená platnosť bankovej záruky, ak nie je vystavená na dobu neurčitú. Spravidla sa tu ďalej uvádza, akým právnym predpisom sa vystavená banková záruka spravuje, uvádza sa príslušnosť súdov, či má byť banke po zániku bankovej záruky vrátený originál záručnej listiny a pod. Tieto uvedené náležitosti a obsah však žalobcom predložená listina nemá, preto túto listinu nemožno považovať za vystavenú bankovú záruku. Z obsahu predloženej „záručnej listiny“ zo dňa 10.12.1993 vyplýva, že ide o ručiteľské vyhlásenie ručiteľa V. podľa ust. § 303 a nasl. Obchod. zák. veriteľovi - S.. Dodatok ručiteľského vyhlásenia uvedený na tomto vyhlásení ani dodatok č. 1 k záručnej listine zo dňa 12.1.1995 neobsahuje vyhlásenie žalovaného o plnení, oznamuje záväzok „umožnenia inkasa nesplatennej čiastky úveru z bežného účtu ručiteľa až do debetu a neumožnenie zrušenia účtu ručiteľa.“ Z uvedeného vyplýva, že tieto dokumenty obsahujú úpravu záväzkového vzťahu žalovaného a ručiteľa V. z mandátnej zmluvy. Ďalej neobsahuje ani výšku bankovej záruky t.j. záväzok zaplatiť určitú peňažnú čiastku, spravidla na prvú výzvu a určenie osoby, v prospech ktorej by sa mala banková záruka vydávať. Z hľadiska posudzovania, či v danom prípade nejde okrem bankovej záruky o vystavenie ručiteľského vyhlásenia dospel odvolací súd k záveru, že predmetná listina nemá náležitosti ručiteľského vyhlásenia vo vzťahu účastníkov tohoto konania. Z uvedeného je zrejmé, že žalovaný nie je v danom spore pasívne legitimovaný titulom bankovej záruky ani ručiteľského vyhlásenia. Obsah predloženej listiny nasvedčuje úprave práv a povinností medzi ručiteľom žalobcu t.j. spoločnosťou V.. a žalovaným z mandátnej zmluvy

uzavretej medzi spoločnosťou V.. a žalovaným ako je uvedené vyššie. Porušením povinností z tohto záväzkového vzťahu nie je oprávnený žalobca titulom náhrady škody. Žalovaný nie je v žiadnom záväzkovo-právnom vzťahu so žalobcom, porušením ktorého by vznikla žalobcovi škoda a v konaní nebola zistená zodpovednosť žalovaného za škodu v zmysle ust. § 757 Obchod. zák.

Z uvedených dôvodov odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa zmysle ust. § 220 O.s.p. zmenil a žalobu zamietol.

O náhrade trov konania odvolací súd rozhodol podľa ust. § 224 ods. 2 a § 142 ods. 1 O.s.p. tak, že v konaní úspešnému žalovanému priznal náhradu trov prvostupňového a odvolacieho konania za zaplatené súdne poplatky v sume 420 680 Sk, tak ako si náhradu trov konania uplatnil žalovaný.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

V Bratislave dňa 17. júla 2008

JUDr. Jozef Štefanko, v.r.
predseda senátu

